

Životní prostředí – prostředí pro život

Vliv rybích osádek na rybníční ekosystém: pozitivní příklad změny managementu

Doc. RNDr. Petr Musil, PhD

Katedra ekologie, Fakulta životního prostředí, Česká zemědělská univerzita

Projekt: SS01010280: Optimalizace managementu rybníčních lokalit směřující k zachování biodiversity v podmínkách klimatických změn

Abstrakt:

Cílem projektu je vytvoření komplexního metodického postupu pro management rybníčních lokalit tak, aby byla zachována jejich ekologická funkce, včetně optimálního hnízdiště vodních ptáků. Řešení projektu vychází z vědeckých výstupů, tj. analýz dlouhodobých změn početnosti vodních, zhodnocení klíčových faktorů ovlivňujících reprodukční úspěšnost pilotních druhů, včetně chování samic vodících mláďata.

Projekt je zaměřen na posílení ekologické stability rybníčních lokalit, a přispěje tak k zachování přirozených funkcí krajiny a ochraně biodiversity při současných změnách klimatu a životního prostředí. Projekt takto přispívá k řešení prioritního tématu programu PPŽ: 3.8 ochrana biodiversity na úrovni společenstev, druhů i genetické variability jedinců.

Finálním výstupem projektu pak bude komplexní Metodika managementu rybníčních lokalit směřující k zachování funkce optimálního hnízdiště vodních ptáků v podmínkách klimatických změn i Metodika monitoringu hnízdních populací vodních ptáků (jejich početnosti i reprodukční úspěšnosti) a jejich prostředí.

Intenzivní management rybníků, a zejména eutrofizace a vysoká hustota rybích (kapřích) osádek je zřejmě nejvýznamnějším faktorem negativně ovlivňujícím různé složky rybníčních ekosystémů, včetně vodních ptáků: V letech 1981-2022 došlo k poklesu celkové početnosti vodních ptáků na 25 % původního stavu, statisticky průkazný pokles byl zjištěn u 17 z 27 analyzovaných druhů ptáků, a to zejména u druhů potravně vázaných na vodní bezobratlé živočichy. Zkušenosti z rybníka Rod (CHKO Třeboňsko), však dokládají, že snížení hustoty rybích osádek a změna druhové skladby chovaných ryb mohou přispět ke zlepšení kvality vody, zvýšení hustoty vodních bezobratlých a následně ke zvýšení druhové diversity, celkové početnosti i reprodukční úspěšnosti jednotlivých druhů vodních ptáků.